

ENKELE RUSSULA'S EN LACTARIJ, GEVONDEN OP DE
EXCURSIE VAN 19 OKTOBER IN DE DUINEN BIJ HAARLEM

Als eerste ontmoetten we in de beukenlaan achter Huize Vogelenzang Lactarius thejogalus (Bull. ex Fr.) Fr., door de Fransen ook wel L. tabidus genoemd. Deze lichte, meestal oranje-lederkleurige soort, waarvan de witte melk op het vlees langzaam geel kleurt, is wel één van onze algemeenste melkzwammen.

Even verder stonden een heel stel exemplaren van Lactarius subdulcis (Bull. ex Fr.) S.F. Gray, met die onbestemd-bruine hoedkleur en konden we nog eens duidelijk vaststellen, dat hier de melk niet geel werd, ook niet op onze zakdoek, zoals bij L. thejogalus. De stelen van onze L. subdulcis waren anders nogal oranje, maar dit „mag“; we hoefden ons dus geen zorgen te maken.

Tussen die L. subdulcis stonden echter een stel sinjeuren, die wel iets leken op hun burens, maar een andere hoedkleur hadden. Vooral bij de jonge exemplaren was het verschil goed te zien. 't Hoedje van een jonge L. subdulcis is n.l. nogal donker bruin, terwijl de hoeden van onze onbekende rose-bruin waren. Trouwens, het hele vruchtlichaam had min of meer een vlees-rose inslag (door het lederbruin heen).

De melk werd vrij vlug geel, wel niet so vlug als bij L. chrysorrheus, maar de zakdoek hoefde er niet bij te pas te komen. De smaak werd vrij gauw wat bitter, daarna tamelijk scherp. Dat ik niet dadelijk op L. decipiens Quéf. kwam, is te begrijpen: de kleur was hier veel donkerder dan we meestal bij L. decipiens vinden. De bleekrose afbeelding in de monographie van Neuhoff is wel wat erg licht - Neuhoff zegt dit zelf ook -, maar ik heb toch wel eens vertegenwoordigers van L. decipiens gevonden, die heel licht van kleur waren en bovendien een veel onregelmatiger hoedvorm hadden.

In allerlei vermommingsen vonden we Russula veternosa, Fr. sensu Schaeffer, die hier echt in de duinen, onder eik of beuk thuis hoort.

Het woord vermomming is wel wat sterk. Weliswaar onderscheidde zich verschillende exemplaren heel erg in grootte en gestalte; we vonden forse en kleine slanke, maar de hoedkleur en vooral het verloop van de tinten op de hoed vertoonden veel overeenkomst. Steeds dat okerkleurtje in het midden en daaromheen een band van rose. Bij één vorm trok die kleur wel sterk naar het karmijn-rode toe, maar de toon was toch nog binnen de variatie-breedte van de soort. Er was er ook één bij, die veel weg had van een R. lutea - zij het dan met een wat te slanke steel -, maar het scherpe smaakje zorgde, dat je daar niet hoefde in te lopen.

Dan vonden we een ding, dat wel even de indruk maakte van R. vesca

- één onzer leden weifelde zelfs helemaal niet! -, maar Prof. Donk wantrouwde deze uitspraak direct, toen hij naar de lamellen gekeken had. En terecht. Deze stonden vrij ver van elkaar en waren wat buikig. Thuis was het nu niet moeilijk om vast te stellen, dat we te doen hadden met R. Velenovskyi Melz. et Zv. Het sporenstof was okerkleurig, terwijl de hoedhuid die typische slangvormige cellen vertoonde.

Nog even lastig waren twee kleine russulaatjes met een paarse hoed, die onder dennen groeiden. Bij beide kwam ik uit op R. nauseosa (Pers. ex Schw.) Fr. een soort, die vooral in de duinen thuis hoort (zie Cool en Van de Lek).

Tenslotte vonden we nog een heel merkwaardige sinjeur, die twee van onze leden, die hun sporen toch wel verdiend hebben, beslist voor R. vesca hielden, tegen welke vaststelling ik me direct verzette. De lamellen hadden iets geels, hoewel de paddenstoelen nog erg jong waren. Bovendien had ik een stuk platgetrapte hoed gevonden van een volwassen exemplaar, waarvan de lamellen een duidelijke okergele kleur vertoonden. Thuis bleek me al gauw, dat hier geen sprake van R. vesca was. Het sporenstof had de donkerste tint, die bij russula's mogelijk is, n.l. dooiergeel, terwijl het sporenstof van vesca wit moet zijn. Onze onbekende deed nu het meest aan R. depallens denken, vooral ook door de scherpe smaak, maar de tint van de sporen klopt niet. Ik heb gedacht aan R. maculata, maar de hoed was daarvoor veel te bleek, bovendien stond onze vreemdeling onder berken. Deze paddenstoel zal voorlopig voor ons een onbekende moeten blijven.

Nog één soort moet ik even noemen, R. versicolor, J.Schaeff. Het was dit keer een heel klein ding, dat onder beuken stond en door z'n geelverkleurend vlees direct verraadde, waar we hem in de boeken te zoeken hadden.

Asterstraat 2, Winterswijk.

M. v. Vuure.

DE VIERING VAN ONS GOUDEN JUBILEUM TE HAARLEM

Op zaterdag 18 oktober 1958 is in Haarlem het 50-jarig bestaan van de Vereniging gevierd.

Desmiddags van drie tot vijf uur hield het bestuur een receptie in restaurant Brinkman, waar leden en belangstellenden, waaronder vertegenwoordigers van het Gemeentebestuur van Haarlem, van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, van verschillende Verenigingen en van enkele kranten, hun gelukwensen kwamen aanbieden. De receptie werd opgeluisterd door een tweetal fraaie bloemstukken, jubileumgeschenken, resp. van de Biologische Raad van Nederland en van het Hoofdbestuur van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, en door